

NAŠE POĽOVNÍCTVO[®]

Časopis pre poľovníkov,
ochrancov a milovníkov prírody

10/2011

1,49 €

MVDr. PETER BLAŠKO (57), riaditeľ Krajskej veterinárnej a potravinovej správy Bratislava, sokoliar, poľovník s praktickými skúsenosťami a konkrétnymi aktivitami súvisiacimi predovšetkým s výcvikom, chovom a menej už lovom dravcami a návratom malej zveri do našich revírov, môj starý známy z detstva. Práve kvôli poslednej okolnosti (i keď nie sme rovesníkmi) aj v dnešnom rozhovore si môžeme odpustiť vykanie.

Ten pohľad z

Zvykneš o sebe povedať, že si chlapec z dediny, ale ja ťa poznám ako chalana zo susedného vchodu svojho - ak to tak môžem povedať - rodného sídliska. Síce pred rokmi pripomínalo vidiek, veď z vedľajšej „kablokolónie“ každé ráno bolo počuť kikirikanie kohútov a gagot husí, no predsa len - bolo to v Bratislave, aj keď takmer na jej vtedajšom južnom okraji. Takže: prečo „chlapec z dediny“?

- Z jednoduchého dôvodu. Síce som sa narodil v Piešťanoch, ale prvých sedem rokov som prežil na dedine, v Dubovanoch, kde moji rodičia pôsobili ako učiteľia. Teda prvé roky života, ktoré sa každému človeku hlboko vpečátia do mysle, som bol dedinčanom. Pri našom dome bola veľká ovocná záhrada, vo dvore sme chovali hydinu a mali sme, pravdaže, aj psa, vĺčiaka. V záhrade hádam nebol jediný strom, na ktorý by som nebol vyliezol a tak ako ostatným chlapcom, aj mne patrilo celý chotár. Nie sú v ňom síce žiadne rozsiahle lesy, ale neďaleký Hájiček bol miestom, kde sme sa dobre cítili a mohli sme stretnúť i zver. V rodine sme mali aj poľovníka, bol to otcov strýko,

ktorý býval v Sokolovciach pri Piešťanoch a vždy som ho rád počúval keď rozprával o tom, čo zažil v revíri, akú zver videl. Spomínam si, ako ma fascinovalo aj jeho rozprávanie o pôvode mena obce, podľa ktorého sa jej obyvatelia zaoberali sokoliarstvom. Predstavoval som si tých dávnych predkov, ako chovajú a cvičia sokolov, ktoré potom putovali na kniežacie či dokonca kráľovské dvory. V chotári som si začal čoraz viac všimáť vtáctvo, najmä dravce a s nadšením som sledoval ich let a spôsob lovu... Krátko povedané, Dubovany a neskôr Sokolovce boli pre zvedavého chlapca, ktorého láka príroda, hádam tým najvhodnejším miestom.

Teda až tak ďaleko siaha tvoj záujem o sokoliarstvo? Asi áno, lebo spomínam si na teba, ako si sa občas prechádzal po sídlisku s nejakým pernatým dravcom na ruke a najmä my, mladšie deti, sme ho obdivovali, veď vtedy to bol naozaj nevšedný obrázok... Spomínaš si ešte na svojho prvého opereného dravca?

- Pravdaže. V lete 1969 som sa stal majiteľom prvého, bolo to mláďa sokola myšiara. Našťastie

rodičia ma v mojej záľube podporovali a ďalším šťastím bolo, že práve v tých rokoch v novovznikajúcej záhradkárskej osade získali záhradu, v ktorej som si mohol postaviť prístrešky pre vtáky. Najprv jeden, potom ďalšie. S výcvikom prvého som sa trápil sám, ale onedlho bratislavské stredisko sokoliarov usporiadalo sokoliarske predvádzanie pre verejnosť, na ktorom som nemohol chýbať. Predvádzanie sa odohrávalo na dnes už neexistujúcej poľovníckej strelnici v Petržalke Ovsišti. Na čele sokoliarov bol Marián Poliak, vedúci sokoliarskeho strediska. Zúčastnil som sa aj na ustanovujúcej schôdzi Slovenského klubu sokoliarov pri SPZ, ktorá sa konala v roku 1971 v priestoroch Vysoké školy lesníckej a drevárskej vo Zvolene. A musím sa priznať: som rád, že som takto mohol, ako sa hovorí „stáť pri kolíske slovenského sokoliarstva“.

Bolo to sokoliarstvo, ktoré ťa potom nasmerovalo do Košíc na štúdium Vysoké školy veterinárskej?

- Áno, aj. Po skončení gymnázia prírodovedného smeru som sa prihlásil na Vysokú školu veteri-

nársku v Košiciach. Rodičia súhlasili, možno aj preto, lebo ich nasledovníckami sa stali moje dve mladšie sestry, ktoré mali záujem o štúdium pedagogiky. V Košiciach na škole z iniciatívy viacerých spolužiakov z nášho ročníka vznikol neoficiálny sokoliarsky krúžok a niektorí spolužiaci ostali tejto záľube dodnes verní - spomeniem aspoň MVDr. Jána Greguša z Farmacopoli, MVDr. Jána Glezga z Prahy, veľkým sympatizantom je tiež MVDr. Vladimír Šebeňa zo Žiliny... Na vysokej škole bol aj predmet Poľovníctvo a tak som v roku 1979 absolvoval poľovnícku skúšku a stal som sa členom SPZ. Napriek tomu som doteraz nepovažoval za potrebné vybaaviť si zbrojný preukaz a vlastniť poľovnú zbraň. Načo aj, keď som vždy choval, cvičil a lovil pernatými dravcami? Teraz však už o ňom začínam uvažovať.

S akými pernatými dravcami si pracoval?

- Za viac ako štyridsať rokov čo sa venujem sokoliarstvu, cvičil som rôzne druhy sokolov, myšiaky hôrne, jastraby veľké, jastraby krahulce a dva orly skalné. Všetko sú to nádherné vtáky

a práca s nimi prináša sokoliarovi veľkú radosť. Každého poteší už len ich samotný let a, pravdaže, aj ich doslova inteligentný spôsob lovu. Pre človeka, ktorý má rád prírodu, umožňuje sokoliarstvo častý aktívny pobyt v nej. Z úlovkov to boli zajace poľné, bažanty, pytláčice mačky, havrany, vrany šedivky, polariace mestské holuby, vrabce.

Vieš si spomenúť; koľko dravých vtákov sa ti, resp. tebe a tvojim spolupracovníkom podarilo zachrániť?

- To asi ťažko, veď ich boli desiatky. Ale je namieste pripomenúť a či vlastne poďakovať sa za

nú príčinu úhynu a potom bolo možné vykonať účinné opatrenia, aby sa zabránilo ďalším ochoreniam alebo úhynom. Tak tiež by som rád spomenul i svoju ročnú prax na tomto ústave hneď po maturite, kde som sa mnohému priučil.

Teraz pôsobíš na Krajskej veterinárnej a potravinovej správe v Bratislave...

- Pracoval som na rôznych postoch na úseku štátnej veterinárnej a potravinovej správy, v súčasnosti som riaditeľom krajskej správy v Bratislave a krajským štátnym veterinárnym lekárom. Dlhé roky som bol členom výboru a dnes Poradného zboru Slovenského klubu sokoliarov pre veterinárnu problematiku a bol som tiež členom expertnej komisie ministra pôdohospodárstva pri príprave zákona 274/2009 o poľovníctve, ktorý sa v § 60 osobitne venuje sokoliarstvu. Sokoliarstvom podľa tohto zákona je držanie a chov poľných dravcov na ich výcvik, rozmnožovanie, lov zveri, ochranu poľnohospodárskych kultúr pred živočíšnymi škodcami, alebo ochranu letísk proti nežiaducemu výskytu vtákov, na kultúrme a ekovýchovné účely. Sokoliarstvu verejnosť som zastupoval aj pri príprave zákona 39/2007 o veterinárnej starostlivosti. Už niekoľko rokov som bol zodpovednou osobou za veterinárnu starostlivosť pri organizovaní Slovenského stretnutia sokoliarov s medzinárodnou účasťou, ktoré sa koná každoročne. Tento rok je naplánované na 19. - 23. 10. 2011 na termálnom kúpalisku v Horných Salibách.

S Krajskou veterinárnou a potravinovou správou prichádzajú poľovníci do styku okrem iného aj v súvislosti so školením a skúškami vyskolených osôb na prvotné vyšetrenie volhe žijúcej zveri na mieste jej ulovenia...

- áno a po úspešnom absolvovaní skúšky im vydávame certifikát, osvedčenie o spôsobilosti. V roku 2007 naša správa vydala 23 takýchto osvedčení, v roku 2008 24 a v roku 2009 už 50 osvedčení, čo je dôkaz, že v ra-

doch poľovníkov pribúdajú odborné vyskolení členovia. To má veľký význam z hľadiska zdravotnej bezpečnosti pri konzumácii diviny. V súčasnosti máme už 14 ďalších prihlášok.

A kde sa odohrávajú tvoje poľovnícke aktivity?

- Organizovaný som v Mestskej organizácii SPZ Bratislava ako nezaradený, teda ako člen bez revíru. No už niekoľko rokov som čestným hosťom PZ Senec - Svätý Martin, za čo som jeho členom vďačný. Na tom mal veľkú zásluhu bývalý člen a kolega MVDr. Pavol Moško, ktorý však, žiaľ, už nie je medzi nami. V seneckom združení cvičím a „liegam“ s dravými vtákmi. Zatiaľ som však nelovil, pretože združenie prijalo dobrovoľne moratórium, že nebude loviť malú zver a ja to rešpektujem. Usilujem sa mu pomôcť tým, že za tri roky sa mi podarilo po vyšetrení a karanténe vypustiť 80 bažantov zhruba v pomere 1:3 a 24 zajacov poľných v pomere 1:2. Vody prírodného rybníka sme zase mohli obohatiť o niekoľko párikov divých kačíc. Pretože v revíri združenia sú vhodné podmienky i pre

divého kráľika, členovia zhotovili niekoľko umelých brlohov a po rodičovských pároch sme zaočkované a preliečené mláďatá do nich vypustili. Dúfame, že sa im tu bude dariť. Osobitne sa o chov, reprodukciu a vypustenie stará člen PZ Anton Kolen. V roku 2009 mi Mestská organizácia SPZ v Bratislave udelila bronzovú medailu SPZ Za významné zásluhy o rozvoj poľovníctva na Slovensku.

Prečo si sa rozhodol pre združenie v Senci? Je pre teba rovina taká zaujímavá?

- Nešlo len o moje rozhodnutie, ale aj o ich ochotu prijať ma medzi seba. Okrem toho mne sa rovina páči. Keď nad rozľahlým polom krúži dravý vták, je to krásny a zaujímavý pohľad. Vidíš smer, ktorým letí, akú naberá výšku, ako plachtí a pozoruje čosi na zemi, aké bleskové obraty dokáže urobiť a ako šíp letieť zase smerom nadol... Pozorovateľovi neostáva iné iba obdivovať nádherného tvora, ktorý má nadhľad, lebo všetko vidí zhora. Taký, aký by uvítal každý z nás.

Pripravila JÚLIA DRIENOVSKÁ

hora

niekoľko desaťročí trvajúcu spoluprácu s vynikajúcimi odborníkmi, ktorí mi pomáhajú pri liečení živých a zisťovaní príčin uhynutých dravých vtákov. Sú to kolegovia MVDr. Pavol Štefánik, MVDr. Bello, PhDr., MVDr. Ing. Sásik, MVDr. Škarková, MVDr. Beladičová, MVDr. Gašpar a Mgr. Valentová zo Štátneho veterinárneho a potravinového ústavu v Bratislave. Vďaka ich odbornej erudovanosti a spolupráci sme spoločne zachránili množstvo vzácneho dravého vtáctva alebo sme zistili exakt-

